

[Formanden.]

delt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om oprettelse af et arbejdsaftalenævn.

Medlemmer af folketinget Skræppenborg-Nielsen, Aksel Larsen, Gunhild Due og Chr. Madsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte det torsdag den 10. marts til mundtlig fremsættelse anmeldte:

Forslag til folketingsbeslutning om vederlagsfri hospitalsbehandling for alle danske statsborgere.

Medlemmer af folketinget Aksel Larsen, Poul Dam og Kai Moltke har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af en kommission i henhold til grundlovens § 51.

Finansudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1966 til 31. marts 1967. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer af lov om folkehøjskoler og landbrugsskoler og forslag til lov om ændringer af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m. har afgivet beretning. Eksemplarer vil blive omdelt.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede landbrugsminister, for at han kan fremsætte de i dag for hans vedkommende til mundtlig fremsættelse anmeldte to lovforslag.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Herved tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om oprettelse og supplerung af mindre landbrug m. m. — statshusmandsloven og

forslag til lov om ændringer i lov om opførelse af arbejderboliger på landet.

Forslaget vedrørende statshusmandsloven tager i første række stilling til landbo-kommissionens forslag om afskaffelse af statens forkøbsret og om afløsning af jordrenten.

Herudover er der i lovforslaget sket en almindelig ajourføring af de regler, der gælder for statens jordlovsudvalgs virksom-

hed, ligesom man af praktiske grunde har overført bestemmelser af mere permanent karakter fra udlånsloven til hovedloven. Udlånsloven vil således fremtidig i det væsentlige kunne begrænses til at indeholde bestemmelser om de årlige rådighedsbeløb, om maksimumsbeløbene for de enkelte lånetyper samt bestemmelser om lånenes forrentnings- og afdragsvilkår. Endvidere er der foretaget en række tekniske ændringer, som jeg ikke skal komme nærmere ind på.

I landbokommissionen har der været enighed om, at de nugældende bestemmelser om statens umiddelbare forkøbsret til større landbrugsejendomme bør ophæves, og dette er sket i nærværende lovforslag. Et flertal på 16 medlemmer har tillige ønsket den nu bestående adgang for statens jordlovsudvalg til ved tinglysning af deklaration at lægge forkøbsret på landbrugsjord og landbrugsejendomme slettet, medens et mindretal på 15 medlemmer har ønsket den nævnte adgang opretholdt.

Under hensyn til at flertallet og mindretallet har været omtrent lige store, har regeringen dog ment det rigtigt at imødekomme mindretallets ønske ud fra den betragtning, at en sådan forkøbsret vil kunne være af betydning, ikke blot med hensyn til spørgsmålet om fremskaffelse af tillægsjord til ejendomme, der ikke på anden måde vil kunne suppleres op, men også med hensyn til løsning af spørgsmålet om de frie jorder. Jeg gør opmærksom på, at således som lovforslaget er udformet, kan forkøbsretten kun anvendes til egentlige jordrationaliseringsformål.

Køb i det frie marked vil være den erhvervelsesmåde, der i almindelighed vil blive taget i anvendelse, og forkøbsretten må påregnes at ville få en mere begrænset anvendelse, og det er en selvfølge, at forkøbsret kun vil blive pålagt, såfremt tillægsjorden skønnes at ville kunne fraskilles ejendommen uden væsentlig ulempe for denne, eller såfremt ejendommen som helhed skønnes at kunne sammenlægges med anden ejendom.

Jeg skal herefter vende mig til forslaget om ophævelse af adgangen til salg på jordrentevilkår og om en almindelige adgang til frivillig afløsning af jordrenten.

Siden jordrenteprincippet indførtes i 1919, er der afhændet ca. 81.000 ha jord på disse